

*Hava
Kuvvetleri
Komutanlığı*

*Air
Forces
Command*

Tarihçe History

Öncesi ve İlk Kuruluş Faaliyetleri

Dünyanın ilk askeri havacılık teşkilatlarından birisi olan Türk Hava Kuvvetleri'nin tarihçesi, 1909 yılına kadar uzanmaktadır.

Türk Ordusu'nda havacılık ile ilgili ilk çalışmalara 1909 yılında başlanmış, 1910 yılında bu çalışmalar geliştirilmiş ve Avrupa'ya bir inceleme kurulu, Paris'te toplanan Uluslar Arası Havacılık Konferansı'na da bir heyet gönderilmiştir. 1910 yılı sonlarına doğru ise, artık Türk Ordusu'nda havacılık konusunda kesin karar verilmiş ve havacı personel yetiştirilmek üzere birkaç subayın Avrupa'ya eğitime gönderilmesi öngörülmüştür.

Ancak, Türk Ordusu'nun yüksek komuta katında havacılık alanında alınan bu önemli karara rağmen, ülkenin o tarihlerde içinde bulunduğu mali zorluklar nedeniyle gerekli ödenek bulunamamış ve 1910 yılında bu emrin gereği yerine getirilememiştir.

Milli savunma bakımından, havacılığın gelecekteki önemini gören Harbiye Bakanı Mahmut Şevket Paşa, konu ile yakından ilgilenmeye devam etmiş ve 28 Haziran 1911'de yapılan sınavda en yüksek notu alan Süvari Yüzbaşı Fesa ile İstihkam Teğmen Yusuf Kenan Efendiler, uçuş eğitimi için Temmuz 1911'de Fransa'daki Bleriot Fabrikası'nın Uçuş Okuluna gönderilmiştir.

Bu gelişmelerin olduğu sıralarda yani 1911 yılında, Kurmay Yarbay Süreyya (İLMEN) Bey, Havacılık Teşkilatı'nı kurmakla görevlendirilmiş ve Türk Ordusu'nun ilk resmi havacılık kuruluşu da, Harbiye Bakanlığı Fen Kıtaları Müstahkem Genel Müfettişliğinin 2nci şubesi bünyesinde "Havacılık Komisyonu" adıyla 1911 yılında faaliyete geçirilmiştir.

The First Establishment and the Early Years

The history of the Turkish Air Force, one of the pioneering aviation institutions in the world, dates back to 1909, when studies into aviation by the Turkish military began. The results of these studies were developed in 1910, bringing about the sending of an inspection council to the International Aviation Conference in Paris. At the end of 1910, a decision was made by the Turkish military to send officers to Europe to train as pilots, but owing to the financial difficulties being experienced in the country at the time, the plan was never realised.

From the national defence point of view, Minister of War Mahmut Şevket Pasha foresaw the importance of aviation in the future, and followed the issue closely, and in July 1911, Cavalry Capt. Fesa Bey and Engineer 2nd Lt. Yusuf Kenan Bey, who had received the highest scores in the test given on June 28th, 1911, were sent to the Flight School of the Bleriot Factory in France for flight training.

In the same year, staff officer Lt. Col. Süreyya (İLMEN) Bey was given the task of establishing the aviation organization; and the first official aviation organization of Turkish military came into existence with the name "Aviation

Commission" in 1911, as part of the bodily structure of the Ministry of War Scientific Research Unit General 2nd Bureau of Inspections.

And so between the years 1910 and 1912, eight years after the Wright Brothers' successful flight of the first engine powered plane on December 17th, 1903, widely accepted as beginning of modern and high-tech aviation, the Turkish military aviation organi-

Türk Hava Kuvvetleri dünyanın ilk askeri havacılık teşkilatlarından birisidir.

The Turkish Air Force is one of the pioneering organizations of military aviation in the world.

Böylece, günümüzdeki modern ve ileri teknolojiye sahip olan havacılığın ilk temeli olarak kabul edilen, 17 Aralık 1903 tarihinde Wilbur ve Orville Wright Kardeşlerin ilk motorlu uçağı sembolik anlamda da olsa havalandırmayı başarmalarından sekiz yıl sonra ve 1909-1912 yılları arası askeri havacılık teşkilatlarını kuran Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Fransa, İngiltere, Almanya, İtalya, Avusturya ve Rusya ile hemen hemen aynı yıllarda Türk Askeri Havacılık Teşkilatı da dünya havacılık teşkilatlarının ilk sıralarında yerini almıştır.

1911-1918 Yılları Arasında Türk Hava Kuvvetleri

21 Şubat 1912'de Yüzbaşı Fesa Bey uçuş eğitimini başarıyla bitirmiş ve Fransızların 780nci, Türk Ordusu'nun da 1 No'lu brövesini, Yusuf Kenan Bey ise Fransızların 797nci brövesini alarak yurda dönmüştür. Aynı yıl, 8 Türk Subayı daha Fransa'ya uçuş eğitimine gönderilmiş ve Fransa'dan satın alınan iki (Deperdussin) REP uçağı İstanbul'da 15 Mart 1912 tarihinde Fesa ve Yusuf Kenan Beylere teslim edilmiştir. Böylece, 1912 yılı başlarında Türk Ordusu ilk pilotlarına ve ilk uçaklarına kavuşmuş, 3 Temmuz 1912'de de İstanbul Yeşilköy'de Hava Okulu'nun (Uçuş Okulu) açılmasıyla Türk Ordusu, uçucu subaylarını ülkesinde yetiştirmeye başlamıştır. Türk Askeri Havacılığı'nın gelişmesinde ve güçlenmesinde en önemli aşamalardan birisi olan Hava Okulu'nun açılmasından sonra Türk Ordusu'nda havacılık çalışmaları hızlanmış, personel sayısı çoğalmış ve kısa zaman içerisinde birliklerde hava bölükleri (Tayyare Bölükleri) kurularak havacılık aktif kıta' görevi yapmaya başlamışlardır.

1912-1913 Balkan Savaşı'nın birinci safhasında, henüz yeterli seviyede tecrübe kazanmamış olan Türk Havacıları arzu edilen şekilde başarı gösterememiş, ikinci safhasında ise büyük başarılar elde etmişlerdir.

Resimde görülen Curtiss Hawk uçakları 1936 yılında Kayseri Tayyare Fabrikası'nda üretilmiştir.

Curtiss Hawk aircraft were manufactured at Kayseri Aircraft Factory in 1936.

ven no. 797 of the French Air Force and no. 2 of Turkey, prior to their return home. In the same year, eight further Turkish officers were sent for flight training in France, and two (Deperdussin) REP type airplanes were delivered to Fesa and Kenan on March 15th, 1912.

The Turkish military began training its own pilots with the opening of the Air School (Flight School) on July 3rd, 1912, in Yeşilköy, Istanbul. After the opening of the Air School, which was a significant step towards the development and strengthening of Turkish Military Aviation, aviation studies accelerated, the number of personnel increased and Air Companies were formed in every military unit within a short period of time, and pilots were given active duties at the bases.

Turkish pilots did not gain the expected results in the first phase of the Balkan War between 1912 and 1913; but did well on their missions in the second phase of the war.

With the conclusion of the Balkan War, studies into the

reformation and development of Turkish aviation began. Parallel to these studies, a French Air Force captain (Marki de Goys de MAZEYRAC) was brought to Turkey an instructor and new planes were bought, and the Naval Aviation School was established in Yeşilköy in June 1914.

The Air Force was detached from 'Kıtaat-ı Mevaki-Mustabkeme Müfettişliği' in 1914 and attached under the command of 'Muhabere ve

Dünyanın ilk bayan savaş pilotu olan Sabiha GÖKÇEN bir bombardman görevine çıkmadan önce görülüyor.

Sabiha GÖKÇEN, the first female combat pilot in the world, prepares for a bombing mission.

Balkan Savaşı'nın sona ermesiyle, Türk Havacılığının ıslahı ve geliştirilmesine başlanmıştır. Bu çalışmaların paralelinde, bir Fransız Hava Yüzbaşı (Marki De Goys De MAZEY-RAC) öğretmen olarak getirilmiş, yeni uçaklar alınmış ve Haziran 1914'de Yeşilköy'de Deniz Hava Okulu (Bahriye Tayyare Mektebi) kurulmuştur.

1914 Yılında Hava Kuvveti, Kıtaatı Mevaki-i. Müstahkem Müfettişliği emrinden alınmış ve Muhabere ve Muvasala Şubesine bağlanarak "Teşkilat-ı Havaiye Müfettişliği" adını almıştır.

1914 yılında 1nci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla ıslahat ve geliştirme çalışmaları durmuştur. Müteakiben, 1915 yılında bir kısım Alman havacısı Türk Hava Kuvvetleri'ne gelmiş, bir kısım Türk havacısı da Almanya'ya uçuş eğitimine gönderilmiş, Alman Hava Yüzbaşı Serno (Erich SERNO), hava teşkilatını ıslahatla görevlendirilmiştir.

1915 yılı sona ermeden tayyare miktarının çoğalması sebebiyle genel karargah emrinde 13ncü Sahra Seyri Havaiye Şubesi kurularak havacılık işleri buraya verilmiştir. Kasım ayında da 13ncü Şubenin adı "Umur-u Havaiye Müfettişliği" olmuştur.

15 Şubat 1915 tarihinde müfettişlikten başka Harbiye Dairesi Dokuzuncu (Havacılık İşleri) Umur-u Havaiye Şubesi kurulmuş ikmal ve tedarik işleri bu şubeye verilmiştir.

Türk Hava Kuvvetleri bu dönemde, hava okulu, hava (Tayyare) istasyonları, hava (Tayyare) bölükleri, sabit balon bölükleri, uçaksavar topçu birlikleri ve meteoroloji istasyonları şeklinde teşkilatlanmıştır. Deniz Hava Bölükleri (Deniz Tayyare Bölükleri) ve Deniz Hava Okulu da Bahriye Bakanlığı kuruluşunda görev yapmıştır.

16 Mayıs 1916 tarihinde yapılan bir değişiklikle, Kara ve Deniz havacılığı, Genel Karar-

Supermarine Spitfire Mk IX uçakları beşli kol uçuşunda görülüyor.

Supermarine Spitfire Mk IX aircraft flying in wing formation.

for flight training in Germany. Capt. Erich SERNO from German Air Force was given the task of making the necessary studies into reformation.

Due to the increase in the number of aircraft by the end of 1915, the 13th Air Navigation Bureau was constituted under the command of General HQ, and all issues concerning aviation were transmitted to this new office. Thus, the name was changed to the 13th Air Affairs Bureau of Inspections in November.

In addition to the Bureau of Inspections, the Ministry of War 9th Air Affairs Bureau was formed, and assumed all responsibilities regarding supplies and procurement.

During this period, the Turkish Air Force was made up of such units as the Air School, Air Stations, Air Companies, Stable Balloon Companies, Anti-Aircraft Artillery Companies and Meteorology Stations. The Naval Air Companies and Naval Aviation School also served under Ministry of Navy.

Changes made on May 16th, 1916 saw the combining of the Land Forces and Naval Aviation under the General HQ Air Affairs Bureau of Inspections and 9th Air Affairs

Bureau of Inspections. Only Turkish pilots served in some of the Air Companies that made up the core of the Air Force organization in those days, and in others, Turkish and German pilots served together. Tactical command and control of these companies belonged to the Army commands they served under.

During WWI, Turkish pilots made great achievements

RF-84F Thunderflash keşif uçağı.

RF-84F Thunderflash reconnaissance aircraft.

gah (Başkomutanlık) Havacılık İşleri Müfettişliği ve Dokuzuncu Umur-u Havaiye Müfettişliği emrinde birleştirilmiştir. Ayrıca, bu dönemdeki teşkilatlanmanın ana gücünü oluşturan hava (tayyare) bölüklerinin bazılarında, sadece Türk havacı personeli, bazılarında ise Türk ve Alman havacı personeli müştereken görevlendirilmiş, bölüklerin taktik sevk ve idareleri de emrine verildiği ordulara bırakılmıştır.

1914-1918 1nci Dünya Savaşı döneminde Türk Hava Kuvvetleri, yukarıda belirtilen yapısıyla, Galiciya'dan, Yemen'e, Kafkasya'ya kadar çok geniş bir alanda ve değişik cephelerde savaşa katılmıştır.

29 Temmuz 1918'de Havacılık İşleri Müfettişliği (Umuru Havaiye Müfettişliği) ismi, Hava Kuvvetleri Genel Müfettişliği (Kuvayı Havaiye Müfettişliği) olarak değiştirilmiş ve yeniden teşkilatlanmaya başlanmıştır. Ancak, bu tarihten kısa bir süre sonra, Osmanlı İmparatorluğu'nun 1nci Dünya Savaşı'nda yenilgiyi kabul etmesi ve 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'nin imzalanması üzerine, İtilaf Devletleri tarafından, başta İstanbul olmak üzere ülke işgal edilmiş ve bu tarihten itibaren de Türk Askeri Havacılığı'nda yeni bir döneme girilmiştir.

1918-1923 Yılları Arasında Türk Hava Kuvvetleri

Mondros Mütarekesi hükümlerinin uygulanmasıyla, Orduda terhis işlemleri yapılmaya başlanmış, Alman havacı personel ülkeden ayrılmış ve 29 Temmuz 1918'de yeniden yapılanmaya çalışan Hava Kuvvetleri Genel Müfettişliği (Kuvayı Havaiye Müfettişliği Umumiliği) kadroları boşalmış, sadece kağıt üzerinde bir ad olarak kalmıştır.

Bununla birlikte, Türk havacı personelin büyük gayretleriyle 1nci Dünya Savaşı'ndan kalan uçaklarla İstanbul, İzmir ve Konya'da birer Hava (Tayyare) İstasyonu, Elazığ ve Diyarbakır'da da birer Hava (Tayyare) Bölüğü oluşturulmaya çalışılmış, gerek personel, gerekse uçak ve malzemeler anılan yerlerde toplanmaya başlanmıştır.

Bu sıralarda, Türk Milleti'nin bağımsızlığı ve vatanın bütünlüğünün sağlanması için Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde Anadolu'da Kurtuluş Savaşı başlamış ve Türk havacıları da bu mücadelede yerini almak için Anadolu'da Konya Hava İstasyonu'na katılmışlardır.

Olaylar bu şekilde gelişirken Osmanlı Hükümeti Harbiye Nezareti, 25 Haziran 1920 tarihli emriyle, Hava Kuvvet-

over a vast area, extending from Galicia to Yemen and the Caucasus.

The name of the Air Affairs Bureau of Inspections was changed to the Air Force General Bureau of Inspections on July 29th, 1918, and reorganization took place. However, after a period of time, the Ottoman Empire accepted defeat in WWI and signed the armistice of Mondros on October 30th, 1918; this caused the invasion of country by allied forces, beginning with Istanbul. As of that date, Turkish military aviation entered another era.

The Turkish Air Force Between 1918 and 1923

With the application of the decrees in the Mondros armistice, discharging activities began in the military, and the German pilots deserted the country. The staff of the Air Force General Bureau of Inspections was discharged and unit stayed only in name.

Türk Hava Kuvvetleri'nin emektar jetlerinden F-84G uçağı görülüyor.

An F-84G aircraft armed with bombs awaits orders.

A total of three Air Stations in Istanbul, İzmir and Konya; and two Air Companies in Elazığ and Diyarbakır; attempted to be constituted with the efforts of Turkish pilots using aircraft left over from WW I, with both personnel and planes being gathered in the subject locations.

Meanwhile, the War of Independence had broken out in Anatolia under the leadership

of Mustafa Kemal Atatürk for the provision of independence to Turkish nation and country's integrity, and Turkish pilots reported for duty at Konya Air Station to participate in the fight.

At this time, the Ottoman Empire Ministry of War closed the Air Force General Bureau of Inspections and disbanded the personnel according to the order on June 25th, 1920. This brought an end to the Ottoman period of Turkish aviation.

After the opening of the Turkish Grand National Assembly (TGNA) in Ankara on April 23rd, 1920, delegates accepted the establishment of a regular army as a priority and on June 13th, 1920, the Ministry of National Defence, under the Ankara Government, declared the reconstitution of the Air Force Bureau under the War Department.

After the activation of first aviation organization of new Turkish State, efforts were made to repair the damaged aircraft and provide tools. As of that period, Turkish pilots

leri Genel Müfettişliği'ni lağvetmiş ve personelini de dağıtmıştır. Böylece, Türk askeri havacılığı teşkilatsız, personel-siz, araç ve gereçsiz bırakılmış, diğer bir deyişle Osmanlı dönemi Türk havacılığı da sona ermiştir.

23 Nisan 1920'de Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılmasından sonra, ilk iş olarak düzenli ve disiplinli orduların kurulmasını esas kabul etmiş ve bu esasın paralelinde, Ankara Hükümeti Milli Savunma Bakanlığı'nın 13 Haziran 1920 tarihli emriyle, Harbiye Dairesi'ne bağlı olarak Hava Kuvvetleri (Kuvay-ı Havaiye) Şubesi kurulmuştur.

Yeni Türk Devleti'nin ilk hava teşkilatının faaliyete geçirilmesinden sonra, eldeki kırık dökük uçakların onarılmasına, malzeme temin edilmesine çalışılmış ve bu tarihlerden itibaren de Türk havacıları yokluk içinde, ancak inançla doğu ve batı cepheler hareketına katılarak görevlerini yerine getirmişlerdir.

1 Şubat 1921 tarihinde teşkilat değişikliği yapılmış ve Hava Kuvvetleri (Kuvay-ı Havaiye) Şubesinin ismi de Hava Kuvvetleri Genel Müdürlüğü (Kuvay-ı Havaiye Müdüriyeti Umumiyesi) şeklinde değiştirilmiştir.

Müteakiben, 5 Temmuz 1922 tarihinde bir teşkilat değişikliği daha yapılmış, Hava Kuvvetleri Genel Müdürlüğü yerine Tümen yetkisinde Hava Kuvvetleri Müfettişliği (Kuvay-ı Havaiye Müfettişliği) kurulmuştur.

1923-1944 Yılları Arasında Türk Hava Kuvvetleri

Yüce Önder Atatürk tarafından, yeni Türk Devleti'nin varlığı, bağımsızlığı ve toprak bütünlüğünün bütün dünyaya kabul ettirilerek 29 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra, çağdaş havacılığa uyum sağlayacak güçlü bir hava kuvvetinin kurulması için çalışmalara başlanmıştır.

Bu konuda gerçekleştirilen hususlar özetle şöyledir:

1923 yılında, 3 Hava (Tayyare) Bölüğü, 1 Deniz Hava (Tayyare) Bölüğü ve bir Hava Okulu'ndan oluşan Hava Kuvvetleri Müfettişliği'nin gücü

Yer destek ekibi ve gazeteciler, bir F-100D Super Sabre pilotunu Kıbrıs'a uğurluyorlar.

Journalists and ground support personnel bid farewell to a F-100D Super Sabre pilot as he takes-off for Cyprus.

flew and fought successfully with less capability in all missions on the eastern and western fronts.

An organizational change on February 1st, 1921 saw the name of the Air Force Bureau change to the Air Force General Directorate, with a further change to the Air Force Bureau of Inspections, decorated with the capability of a division, on July 5th, 1922.

The Turkish Air Force Between 1923 and 1944

After the foundation of the Republic of Turkey on October 29th, 1923 by the great leader Atatürk, who declared the presence, independence and territorial integrity of the new Turkish State to all nations around the world, studies for the formation of a powerful Air Force, compatible with contemporary aviation, began.

The power of the Air Force Bureau of Inspections, which was made up of three Air Companies, one Naval Air Company and an Air School, was increased gradually during the period between 1923 and 1926. As a result, the number of Air Companies reached 10; and the number of Naval Air Companies reached three, and these began to serve under Group Commands and Air Station Commands.

The sending of personnel abroad for flight training began in 1924; and, the Air School was re-established in Eskişehir in 1925. In October the same year, the school congratulated its first graduates.

The Air Force Bureau of Inspections was done away with in 1928; and, the Undersecretariat of Air was formed under the Ministry of National Defence and Group Air Station Commands were replaced with Air Battali-

ons. The subject air units were responsible to the Turkish General Staff Chairmanship within the scope of operation and training, and responsible to the Undersecretariat of Air for logistic supplies matters.

In the same year, schools opened to train personnel depending on occurring needs when necessary.

181nci Filoya ait F-100D Super Sabre uçakları Antalya Meydanı'nda bombardman görevi için beklemekte.

F-100D Super Sabre aircraft of the 181st Squadron await a new bombardment mission at Antalya Airfield.

1926 yılına kadar geçen dönem içinde gittikçe artırılarak, Hava Bölüklerinin sayısı 10'a, Deniz Hava Bölüklerinin sayısı ise 3'e çıkarılmış ve bölükler, Grup Komutanlıkları ve Hava (Tayyare) İstasyon Komutanlıkları bünyesinde sevk ve idare edilmiştir.

1924 yılında, uçuş eğitimi için diğer ülkelere personel gönderilmesine başlanmış, 1925 yılında Eskişehir'de Hava Okulu yeniden kurulmuş ve aynı yılın Ekim ayında Hava Okulu ilk mezunlarını vermiştir.

1928 yılında Hava Kuvvetleri Müfettişliği lağvedilerek Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde Hava Müsteşarlığı kurulmuş, Grup Hava (Tayyare) İstasyon Komutanlıkları kaldırılarak Hava (Tayyare) Taburları oluşturulmuştur. Anılan hava birlikleri, hareket ve eğitim yönünden Genelkurmay Başkanlığı'na (Erkanı Harbiye-i Umumiye Riyaseti), lojistik destek yönünden Hava Müsteşarlığı'na bağlanmıştır. Aynı yıl, havacılığın pilot dışındaki diğer ihtisas ve branşları ile ilgili elemanlarının, ihtiyaç duyuldukça kurulan okullarda yetiştirilmesine başlanmıştır.

1930 yılında, eğitim için Fransa ve İngiltere'ye gönderilen personele ilave olarak, İtalya ve ABD'ye de eğitim için personel gönderilmiştir.

1932 yılında, Hava (Tayyare) Alayları kurulmuş ve 1 Temmuz 1932 tarihinde yürürlüğe giren bir kanunla havacı personel ayrı bir muharip sınıf olarak kabul edilmiştir. (Bu tarihe kadar, başlangıçtan itibaren olduğu gibi, Kara ve Deniz Kuvvetleri'nden seçilerek yetiştirildikten sonra Hava Kuvvetleri'nde görevlendirilen personel, Hava Kuvvetleri'nde görev almadan önceki sınıftan sayılmaktaydı).

1933 yılından itibaren Türk Havacıları, havacılığın sembolü olan mavi renkli üniformayı giymeye başlamışlardır. 1937 yılında Hava Harp Akademisi açılmış, 22 Mayıs 1939 tarihinde de Hava Tugayları kurulmuştur.

1940 yılında envanterindeki uçak sayısı yaklaşık 500 civarına ulaşan Hava Kuvvetleri, Balkanlarda en güçlü hava kuvveti haline gelmiş ve 2nci Dünya Savaşı süresince, Türk Hava Kuvvetleri mühtemel bir savaşa karşı daima hazır olarak muhafaza edilmiştir.

16 Ağustos 1943 tarihinde Hava Tugayları, tümen seviyesine çıkarılarak Hava Tümeni ismini almıştır.

1944 Yılından İtibaren Türk Hava Kuvvetleri

1940 yılından itibaren lojistik destek yönünden Milli Savunma Bakanlığı bünyesindeki Hava Müsteşarlığına, hareket ve eğitim yönünden Genelkurmay Başkanlığı'na (Hava Müşavirliği) bağlı olarak faaliyet gösteren Hava Birliklerinin, 1944 yılında tek bir komuta altında toplanmasına karar verilmiş ve bu amaçla 31 Ocak 1944 tarihinde Hava Kuvvet-

In addition to the personnel sent to France and England for pilot training, personnel were also sent to Italy and the United States for training.

Air Regiments were formed in 1932; and, with the law that took effect on July 1st, 1932, pilots were accepted as a separate combatant branch (until that date, personnel assigned to the Air Force, after being selected and trained in Land Forces and Naval Forces, were still part of the branches they served in prior to their entry to the Air Force).

As of 1933, Turkish aviators started to wear the blue uniform which is the symbol of aviation. In 1937, Air War College was established and on May 22, 1939 Air Brigades were constituted.

With the increase in the number of airplanes held by the Turkish Air Force to 500, it became the most powerful air force in the Balkans, and was preserved combat ready during WW II. Air Brigades were turned into Air Divisions on August 16th, 1943.

The Turkish Air Force as of 1944

It was decided to unite all the air units serving under the Turkish General Staff (TGS) in operation and training aspects, and under the Undersecretariat of Air, within the structure of Ministry of National Defence in logistic support matters, under one command in 1944; and, Turkish Air Force Command was founded on January 31st, 1944. As a result, a separate command was recognized under the

leri Komutanlığı kurulmuştur. Böylece, Kara Kuvvetleri Komutanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na ilave olarak, Türk Hava Kuvvetleri de, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) bünyesinde ayrı bir komutanlık hüviyetine kavuşmuştur.

4 Şubat 1944 tarihinde kolordu seviyesinde fiilen faaliyete geçirilen Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın teşkilatlanmasında, sadece muharip hava birlikleri Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlanmış, lojistik destek birlikleri Milli Savunma Bakanlığı'nın, eğitim kuruluşları da Genelkurmay Başkanlığı'nın kuruluşunda bırakılmıştır.

Türk Hava Kuvvetleri'nin Hava Kuvvetleri Komutanlığı ismini aldıktan sonra, komutanlığa, ilk olarak Korgeneral Zeki DOĞAN atanmıştır.

1947 yılında Hava Kuvvetleri Komutanlığı, ordu seviyesine çıkarılmış ve 1948 yılında lojistik destek kuruluşları, 1950 yılında da Hava Harp Akademisi dışında kalan bütün hava birlik ve kurumları Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlanmıştır.

Müteakiben, havacılığın gelişen teknolojisine bağlı olarak, havacılığın pilot dışındaki diğer ihtisas ve branşları ile ilgili elemanların yetiştirilmesi için çeşitli dönemlerde açılmış olan okullar, 1950 yılında tek komuta altında toplanmış ve bu amaçla Hava Teknik Okullar Komutanlığı kurulmuştur.

Yukarıda belirtilen hususlara ilave olarak, Hava Kuvvetleri Komutanlığı envanterindeki uçak tipleri bakımında da 1950 yılında önemli bir gelişme daha olmuş ve jet uçaklarının alınmasına karar verilmiştir. Bu nedenle, 15 Ekim 1950'de ABD'ye jet eğitimi için 8 uçuş personel gönderilmiş ve anılan personel 31 Ağustos 1951'de eğitimlerini tamamlayarak yurda döndükten sonra, jet intibak öğretmeni olarak görevlendirilmiştir.

Aynı yıl Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda üs ve filo kuruluşuna geçilmeye başlanmış ve Balıkesir'de kurulan 9ncü Jet Üs Komutanlığı, Türk Hava Kuvvetleri'nin ilk Jet Üssü, 191, 192 ve 193ncü filolar da ilk jet filoları olmuşlardır.

Türkiye'nin 1952 yılında Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatı (NATO)'na girmesinden sonra, jet uçaklarına geçiş dönemi hızlanmış, pervaneli uçaklar hizmet dışı bırakılmıştır. Haziran 1962'de, Hava Tümenleri Kolordu seviyesine çıkarılarak Taktik Hava Kuvveti ismini almıştır.

bodily structure of the Turkish Armed Forces, in addition to the Land and Naval Forces Command.

Within the organization of Turkish Air Force Command, which became operative on a corps level on February 4th, 1944, only the combatant air units were serving under it, with the logistic support units serving under the Ministry of National Defence and the training institutions under the TGS.

Lt.Gen. Zeki DOĞAN was the first man appointed as commander in chief after the Turkish Air Force became Turkish Air Force Command.

Turkish Air Force Command was expanded to the size of an army in 1947. Logistic support institutions in 1948 and all the air units, except the Air Force War College, became sub commands of Turkish Air Force Command.

The schools that were opened at different times to train related personnel in branches other than aviation were united as one in 1950 under the name of Air Technical Schools, depending on developing technology in aviation.

In addition to the matters mentioned above, a significant development regarding aircraft in the Air Force's inventory occurred, and it was decided to procure jet fighters. In the light of this, eight pilots were sent to the United States for jet training on October 15th, 1950, and the subject personnel who finished their training successfully were assigned as flight instructors following their return to Turkey on August 31st, 1951.

In the same year, base and squadron units were formed in Turkish Air Force Command, and 9th Main Jet Base, established in Balıkesir, became the first combatant base of Turkish Air Force Command with its first squadrons, the 191st, 192nd and 193rd.

After Turkey's entry to NATO in 1952, the process of the transition to jet planes gained speed, and turboprop aircraft were left out of service. The Air Divisions turned into Corps level units and called the Tactical Air Forces.

Air Training Corps Command was established on August 30th, 1956, and all units dealing with training and education were gathered under this command, being renamed Air Training Command in 1957.

30 Ağustos 1956 tarihinde Hava Eğitim Kolordu Komutanlığı kurulmuş ve Türk Hava Kuvvetleri'nin eğitim ile ilgili bütün birlik ve kurumları bu komutanlık emrinde toplanmıştır. 1957 yılında Hava Eğitim Komutanlığı adını almıştır.

Kuruluşundan, jet uçaklarına geçildiği 1951 yılına kadar geçen her dönem içinde, eğitim ve beceri durumu çağın gerektirdiği seviyeye ulaştırılmış ve bu duruma süreklilik kazandırılmış olan Türk Hava Kuvvetleri personelinin bu özelliği, jet uçaklarına geçilmesinden sonra da kaybolmamış ve övünç kaynağı olmuştur.

Anılan dönem içinde Türk pilotlarının 1954-1955 yıllarında yapılan Uluslar Arası Askeri Pentatlon Yarışmaları Uçuş Rally'sinde üst üste iki yıl birinci olarak Challenge Kupası'nı kazanmaları NATO Güney Doğu Bölgesi'nde 1955 yılında yapılan Hava Atış Yarışmaları ile 1971 yılında yapılan Best Hit Hava Atış Yarışmaları'nda birinci, 1972 yılında yapılan Best Hit Hava Atış Yarışmaları'nda ikinci, 1973 yılındaki Hava Atış Yarışmaları'nda tekrar birinci, 1975 yılında yapılan Askeri Pentatlon Yarışmaları'nda da birinci olmaları ve nihayet 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nde Türk Hava Kuvvetleri'nin başarıları, Hava Kuvvetleri Komutanlığı personelinin eğitim ve beceri seviyelerine ilişkin o yıllarda fikir verebilecek önemli gelişmelerdir.

1980'li yıllardan itibaren ise envantere 3ncü jenerasyon uçakların girmesi ile birlikte Hava Kuvvetleri imkan ve kabiliyetleri yeni boyutlar kazanmış, uçuş eğitim sistemi bu envanter yapısına göre düzenlenmiş ve Hava Kuvvetleri 2000'li yılları karşılayacak eğitim hazırlık seviyesine ulaşmıştır.

Bu kapsamda Türk Hava Kuvvetleri 1993 yılından itibaren Birleşmiş Milletler kararları doğrultusunda Ghedi Üssü'nde, 29 Mayıs 2000 tarihinden itibaren de Aviano Üssü'nde bir filosu ile konuşlanarak Bosna-Hersek ve Kosova Harekatlarına katılmış ve hiçbir olay meydana gelmeksizin 3547.30/10626 saat/sorti uçuş yaparak görevini tamamlamış ve 07 Ağustos 2001 tarihinde Türkiye'ye dönmüştür.

Türk Hava Kuvvetleri ABD'de icra edilen Red Flag Tatbikatı'na 1997 ve 2000 yıllarında, havada yakıt ikmali yaparak okyanus geçişi şekilde bir filosu ile katılmıştır. İcra edilen tatbikatta Türk Hava Kuvvetleri pilotları; gerek eğitim,

The training and levels of skill of the pilots in Turkish Air Force Command were brought to an advanced point from the time the Turkish Air Force was established until 1951, when the jets entered to service; and this progress was kept constant. Subject levels were well preserved, as they were after transiting to jet fighters, and this went on to be the source of our pride.

There is no doubt that significant developments concerning the training and levels of skill of Turkish Air Force personnel were achieved in those years in the name of Turkish Air Force Command. To give some examples, Turkish personnel took first place in the International Military Pentathlon Competitions in the Flight Rally in 1954 and 1955; first place in the Air Shooting Competitions of NATO/LSE in 1955 and the Best Hit Air Shooting Competitions in 1971; 2nd place in Best Hit Air Shooting Competitions in 1972 and again first place in Air Shooting Competitions in 1973; and first place in the Military Pentathlon Competitions in 1975. The Cyprus Peace Operation in 1974 was a further outstanding occasion that proved the success of the Turkish Air Force.

Later, early in 1980, with the entry of 3rd generation planes into service, the capabilities of the Turkish Air Force reached new dimensions. Thus, the flight training system was readjusted according to the new inventory structure, and the Turkish Air Force completed its preparation in the field of training to confront the new millennium.

Within this scope, the Turkish Air Force assigned one squadron to GHEDI AFB as of 1993 and one squadron to AVIANO AFB on May 29th, 2000, according to UN regulations, and participated in the Bosnia-Herzegovina and Kosovo operations. Turkish Air Force units and planes accomplished their missions in subject operations on August 7th, 2001, sustaining no casualties or damage, after flying 35.647 hours and making 10.626 sorties.

The Turkish Air Force participated in Red Flag Exercises performed in the United States in 1997 and 2000, with one squadron crossing the Atlantic Ocean non-stop, refuelling in flight using KC-135 tanker planes. Our pilots performed very well and succeeded in the exercises with their

gerekse bilgi ve becerileri ile ABD ve İngiltere gibi ülke pilotlarının yanında büyük bir başarı göstermişlerdir.

Teknik ve akademik eğitim olanakları ve yetenekleri de aynı düzeyde gelişmiş ve 1990'lı yıllardan itibaren çok çeşitli ülkelerden, çeşitli rütbe-lerdeki personel; Hava Harp Okulu, Hava Astsubay Meslek Yüksek Okulu ve Sınıf Okulları Komutanlığı, Hava Lisan Okul Komutanlığı, Uçuş Okulları ve özellikle Fizyolojik Eğitim Merkezlerinde ileri teknoloji ürünü eğitimlerine alınmaya başlanmıştır.

Günümüzdeki Türk Hava Kuvvetleri

Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Türk Vatanına ve Türk Milletine havadan gelebilecek tehdit ve tehlikelerin önlenmesi ve muhtemel bir savaşta Kara ve Deniz Kuvvetleri'nin görevlerini daha kolay başarabilmesi amacıyla kurulmuştur. Türk Hava Kuvvetleri'nin karargahı Ankara'dadır.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın ana görevi, sahip olduğu üstün sürat ve tahrip gücü olan silah ve vasıtaları ile; düşmanın saldırgan niyetinden caydırılması, ülkeye saldırı söz konusu olduğunda Türk Hava Sahası'na girer girmez süratle düşman uçaklarının önlenmesi ve düşman ülkenin hayati önemdeki askeri hedeflerinin tahrip edilerek harbe devam etme azim ve gücünün kırılması, harbin en kısa zamanda en az zayıflatma kazanılmasının sağlanmasıdır.

Bu ana görevlerini barışta ve savaşta çeşitli faaliyetleri ve fonksiyonları icra ederek yerine getiren Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Cumhuriyet Dönemi'nde ATATÜRK'ün gösterdiği yolda yeniden kurulduktan sonra, çağdaş dünya havacılığı düzeyine yükselmek ve yurdun savunmasında daha etkin bir şekilde yerini almak için yoğun bir çalışma dönemine girmiş ve bu dönemden başlayarak, gösterilen büyük gayret ve harcanan emeklerle de günümüzdeki yüksek noktaya ve güce ulaşmıştır.

Ayrıca sağlanan gelişme ilerlemelerin devam ettirilmesi,

F-16C Savaşan Şahin uçakları İstanbul üzerinde uçarken görülüyor.

The Turkish Air Force F-16C Fighting Falcons over İstanbul

Language School (TuAFLS), the Flight School and especially the Physiological Training Centre for advanced technology training in Turkey.

The Turkish Air Force Today

Turkish Air Force Command was established to prevent any threat or danger to Turks or the Turkish nation originating from the air, and to cooperate with the Land and Naval Forces during wartime to assure that they succeed easily in their duties. The Turkish Air Force Command HQ is located in Ankara.

The main duties of the Turkish Air Force are to deter the enemy from aggressive intention through the possession of high technology, rapid weapons with high destruction power and means; to prevent enemy airplanes from penetrating our air space; to break down the determination and will of the enemy by destroying vital enemy military targets; and to win the battle with the least casualties in the shortest possible time.

Red Flag 2000/2 Tatbikatı'na katılan Türk Hava Kuvvetleri uçakları Atlantik Okyanusu'nu geçerken görülüyor.

The Turkish Air Force aircraft that participated in the Red Flag 2000/2 Exercise are seen here crossing the Atlantic Ocean.

knowledge and skills among their counterparts from the United Kingdom and United States.

The technical and academic capabilities and proficiencies of the Turkish Air Force also developed, and as of the beginning of the 1990s, many military personnel from different countries with different ranks were begun to be accepted into the Air Force Academy, the Air Branch Schools and Technical Training Centre Command, the Air Force

Language School (TuAFLS), the Flight School and especially the Physiological Training Centre for advanced technology training in Turkey.

The Turkish Air Force Today

Turkish Air Force Command was established to prevent any threat or danger to Turks or the Turkish nation originating from the air, and to cooperate with the Land and Naval Forces during wartime to assure that they succeed easily in their duties. The Turkish Air Force Command HQ is located in Ankara.

The main duties of the Turkish Air Force are to deter the enemy from aggressive intention through the possession of high technology, rapid weapons with high destruction power and means; to prevent enemy airplanes from penetrating our air space; to break down the determination and will of the enemy by destroying vital enemy military targets; and to win the battle with the least casualties in the shortest possible time.

After the reestablishment of the Turkish Air Force, which fulfils its main duties by performing a variety of activities in both peace and wartime, it has entered into an intensive period of studies in order to maintain its place in the protection of the country and to reach the level of contemporary world aviation in the light of ATATÜRK's principles during the first Republic peri-

diğer bir deyişle bilim çağı diye adlandırılan bu çağa ayak uydurabilmesinin temini için de, çeşitli dönemlerde gerek mevcut teşkilatlanmada gerekse çeşitli hizmet, faaliyet ve sistemlerde büyük çaplı reorganizasyonlar yapılmış ve bu duruma süreklilik kazandırılmıştır.

Türk Hava Kuvvetleri'nin yurt içinde ve yurt dışında tanıtılması, kamuoyu ile olan ilişkilerinin geliştirilerek havacılığın sevdirilmesi amacıyla 11 Eylül 1992 tarihinde kuruluş onayı alınan Akrotim Filosu'nun çağrısı adı Türk Yıldızları (Turkish Stars) olarak belirlenmiş ve bu çağrı adı 11 Ocak 1993 tarihinde yayımlanmıştır. 1993 yılı Hava Kuvvetleri Komutanlığı atış yarışmalarının kapanış günü olan 18 Haziran 1993 tarihinde 4ncü Ana Jet Üs Komutanlığı'nda (Akıncı/Ankara) NF-5 A/B uçaklarından oluşan Türk Yıldızları Akrotimi ilk gösterilerini yapmıştır.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı, personelini, muvazzaf ve yedek personel olmak üzere iki ana grup altında; subay, astsubay, askeri öğrenci, sivil memur, erbaş ve erler oluşturmaktadır.

Ayrıca Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda görev yapan personel muharip sınıf ve yardımcı sınıf olmak üzere iki ana sınıfın içinde çeşitli branş ve ihtisaslara ayrılmış olup bu branş ve ihtisaslar Türk Hava Kuvvetleri'nin görev ihtiyaçlarına göre belirlenmiştir.

Türk Hava Kuvvetleri'nin subay ihtiyacı ana kaynak olarak Hava Harp Okulu'ndan karşılanmaktadır. Sivil veya askeri lise öğreniminden sonra Hava Harp Okulu'na subay adayı olarak alınan öğrenciler, Hava Harp Okulu'nda lisans seviyesindeki 4 yıllık bir eğitime tabi tutulmaktadır.

4 yıllık eğitim süresince bu adaylar, zihinsel ve bedensel olgunluğa, askeri gö-

Genelkurmay Başkanı Org. Hilmi ÖZKÖK 9 Mayıs 2003 de gerçekleşen tarihi uçuşa hazırlanırken görülüyor.

Chief of Turkish General Staff Gen. Hilmi ÖZKÖK prepares for his historic flight on May 9, 2003.

To promote the Turkish Air Force, both at home and abroad, and to develop public relations, the Acrobatic Aerial Display Team of the Turkish Air Force, which was formed on September 11th, 1992, was given the call sign "Turkish Stars" and was approved on January 11th, 1993. Turkish Stars, which was composed of NF-5A/B airplanes, gave their first show at the 4th Main Jet Base Akıncı, Ankara on June 18th, 1993, the last day of the Air Shooting Competitions.

Turkish Air Force Command contains officers, NCOs, military students, civil servants and enlisted personnel in two main groups, active duty and reserves.

Personnel serving under Turkish Air Force Command are further divided into two groups as combatant and non-combatant, and are classified into different branches within themselves. These branches are determined according

to personnel of the Turkish Air Force.

The Turkish Air Force takes its officers from the Air Force Academy as its basic source. Following their State High or Military High School education, officer candidates are subjected to four years of academic training that provides a BS degree in the Air Force Academy.

Tarihi uçuş sonrasında Genelkurmay Başkanı Org. Hilmi ÖZKÖK ve Hava Kuvvetleri Komutanı Org. Cumhuri ASPARUK 141nci Filo personeli ile birlikte hatıra fotoğrafı çektiler.

Chief of Turkish General Staff Gen. Hilmi ÖZKÖK and Turkish Air Force Commander Gen. Cumhuri ASPARUK, seen here with 141st Squadron personnel.

revleri için gereken liderlik niteliklerini, askeri, teknik ve sosyal bilimlerde yeterli bilgi ve beceriyi, Atatürk ilke ve inkılaplarına uyarak ülkenin ve dünyanın karşı karşıya bulunduğu problemlerin önemini takip etme ve anlama yeteneğini, modern çağın ve teknolojinin gereklerine intibak etme yeteneğini kazandıktan sonra, teğmen rütbesiyle ve pilot adayı olarak mezun olmaktadır.

Müteakiben, pilot adayı teğmenler uçuş eğitimini tamamladıktan sonra pilot olarak Hava Kuvvetlerinin çeşitli birliklerine atanmaktadır. Çeşitli nedenlerle uçuş eğitimini tamamlayamayarak uçuştan ayrılan subaylar ise, ihtiyaç duyulan diğer sınıf ve branşlarda Hava Astsubay Meslek Yüksek Okulu ve Sınıf Okulları Komutanlığında eğitime tabi tutulduktan sonra Hava Kuvvetlerinin çeşitli birliklerine atanmaktadır.

Türk Hava Kuvvetleri'nin subay ihtiyacının karşılanması için yukarıda belirtilen hususlara ek olarak, Hava Kuvvetleri'nin, Hava Harp Okulu'nda yetiştirmediği sınıflara, 926 sayılı TSK Personel Kanunu'nun 14ncü Maddesine göre; en az 4 yıl süreli fakülte ve yüksek okulları kendi nam ve hesabına okuyarak bitirenler arasından seçilenler ile öğrenimlerini Hava Kuvvetleri Komutanlığı adına Fakülte ve Yüksek Okullar Askeri Öğrenci Komutanlıklarında askeri öğrenci olarak okuyanlar, mezuniyetlerini müteakip muvazaf subaylığa nasbedilirler.

Ayrıca, ihtiyaç halinde, 926 sayılı TSK Personel Kanunu'nun 14ncü ve 109ncü maddeleri ile subay sicil yönetmeliğinin konuya ilişkin hükümlerine uygun olarak; emsalleri arasında temayüz etmiş astsubaylar, yapılan sınav sonuçlarına göre; Hava Astsubay Meslek Yüksek Okulu ve Sınıf Okulları Komutanlığı'nda verilen 8 aylık eğitimi takiben başarılı oldukları takdirde teğmen rütbesi ile nasbedilir.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın çeşitli birlik ve kurumlarında görevli kıdemli üsteğmen ve yüzbaşılığının ikinci senesinde olan subaylardan sınavla seçilenler, 2 yıl süre ile Hava Harp Akademisi'nde lisans üstü seviyede eğitime tabi tutulduktan sonra kurmay subay olarak mezun olmaktadır.

Türk Hava Kuvvetleri'nin astsubay ihtiyacı ise; lise ve dengi okulların Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın ihtiyacı olan bölümlerinden mezun olan astsubay adayı öğrencile-

At the end of the four years, cadets are commissioned as 2nd Lieutenants and as pilot trainees who carry some significant specifications, such as mental and physical maturity, leadership, sufficient knowledge and skills in military, technical, and social sciences, skills in understanding and dealing with global problems, and compatibility with the requirements of the modern age and technology in the light of Atatürk's principles.

Later, pilot trainees with the rank of 2nd Lieutenant are appointed to various units of the Turkish Air Force following their graduation from flight school as pilots. Those who fail flight training for any reason or who drop training are subjected to training for the ground branches that the Turkish Air Force needs in Air Branch Schools and Technical Training Centre Command. Their appointment is made following their graduation.

In addition to the issues concerning the officer provision to the Turkish Air Force mentioned above, civilians who have graduated from universities and colleges, and military students who study in universities for four years under TAF Universities and Colleges Command are commissioned as 2nd Lieutenants, to which the Turkish Air Force does not provide training.

NCOs that are successful and have impressive service records are also able to be

commissioned as 2nd Lieutenants following their eight-month training in Air Branch Schools and Technical Training Centre Command; with regard to TAF law of personnel Articles 14 and 109; and the appropriate decrees of the Officer Service Record Regulations.

Senior 1st Lieutenants and Captains, who are chosen from among those that serve in various units of the Turkish Air Force, are subjected to two years of training at the Air War College, and graduate as staff officers following their training.

The NCO needs of the Turkish Air Force are met through training NCO candidates graduated from those departments of high schools identified as necessary by Air Force Command. The training takes place at the Air NCO Occupational High School for a duration of two years. In addition, the graduates of the Occupational High School

Türk Hava Kuvvetleri'nin artık faydalı kullanım ömürlerini doldurmuş olan T-37C eğitim uçakları, yeni eğitim uçaklarının envantere girmesiyle birlikte hizmet dışına çıkarılacaklar.

The aging T-37C primary jet trainers of Turkish Air Force have almost completed their working life and will be phased out with the introduction of a new trainer aircraft.

rin Hava Astsubay Meslek Yüksek Okulu'nda 2 yıllık eğitim ve öğretime tabi tutulmaları suretiyle karşılanmaktadır. Ayrıca HvKK tarafından belirlenen ihtisaslar için Meslek Yüksek Okulu mezunlarından sözleşmeli astsubay statüsünde astsubay alımı yapılmaktadır. Sözleşmeli statüde alınan adaylar ile Hava Kuvvetleri Personel Başkanlığı'nca ön sözleşme yapılmakta ve intibak eğitimi ile astsubaylık nosyonu kazandırma eğitiminin bitiminde Astsubay Meslek Yüksek Okulu öğrencileri ile birlikte Astsubay Çavuş olarak nasıpları yapılmakta, sözleşmelerinin yapılmasını müteakip ilgili Sınıf Okulu eğitimine alınmaktadır. Astsubay Meslek Yüksek Okulu mezunları Astsubay çavuş rütbesine nasbedildikten, sözleşmeli astsubaylar ise Sınıf Okulu'nu başarı ile bitirdikten sonra HvKK'nın çeşitli birlik ve kurumlarında göreve başlamaktadırlar.

Türk Hava Kuvvetleri'nin erbaş ve er ihtiyacı, Askerlik Kanunu'na görev askerlik yükümlülüğüne girmiş Türk gençlerinin, Hava Er Eğitim Tugay Komutanlığı'nda eğitime tabi tutulmaları ile karşılanmaktadır. Erbaş ve erler, Türk Hava Kuvvetleri'nin çeşitli birlik ve kurumlarında yasal hizmet sürelerini tamamladıktan sonra terhis edilmektedirler.

Sivil personel hariç, Türk Hava Kuvvetleri'ne mensup diğer personel mavi renkli üniforma giymektedir. 1961 yılına kadar Türk Hava Kuvvetleri'nin sembolü olarak çeşitli kartal figürleri kullanılmış, Haziran 1961 tarihinden itibaren daha önce kullanılan kartal figürleri yerine tek başlı "Selçuk Kartal"ı tema olarak kullanılmaya başlanmıştır.

are recruited as NCOs on contract in various expertise areas defined by Air Force Command. Candidates recruited on a contract sign a pre-contract with the Air Forces Chief of Personnel and go through adjustment training to familiarise them with the notion of becoming an NCO. Upon completion of this training they are appointed together with the NCO Occupational High School students as NCO Sergeants and are taken for relevant Class School education. NCO High School graduates start serving for the Turkish Air Forces Command in its different units and institutions after being appointed as NCO sergeants; while the NCOs on contract can start serving after successful completion of Class School.

The Turkish Air Force sources its enlisted personnel from those who train and graduate from the Air Enlisted Training Brigade. The enlisted are discharged after serving for a specific period of time, which is spent serving in various units of the Turkish Air Force.

Apart from civil servants, the military personnel of the Turkish Air Force wear a blue uniform. Images of eagles have been used in the symbol of the Turkish Air Force since 1961. As of June 1st, 1961, the "Seljukian Eagle," with one head, became the new symbol of the Turkish Air Force.

The Organizational Structure of the Turkish Air Force, which serves under the Turkish General Staff, is as follows.

Önümüzdeki yıldan itibaren Hava Harp Okulu'nda Öğrenci Seçme ve Özendirci Uçuş Eğitimleri'nde T-41D uçakları yerine resimde görülen SF-260D uçakları kullanılacak.

The T-41Ds currently used in Cadet Selection and Motivational Flight Training throughout the Army War Academy will be replaced in 2004 by the SF-260Ds.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın Teşkilat Yapısı

The Organizational Structure of The Turkish Air Force

Genelkurmay Başkanlığı'na bağlı olan Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın teşkilat yapısı aşağıda belirtilmiştir:

Hava Kuvvetleri Komutanlığı Karargahı

Ankara'da konuşlu olan Hava Kuvvetleri Komutanlığı Karargahı'nda, Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın emir ve komutayı yerine getirmesinde, Komutan'ın görevlerini yapmasına yardımcı olan Hava Kuvvetleri Kurmay Başkanlığı, Başkanlık ve Daire Başkanlıkları ile 10ncu Tanker Üs Komutanlığı, 11nci ve 12nci Hava Ulaştırma Ana Üs Komutanlıkları bulunmaktadır.

1nci ve 2nci Taktik Hava Kuvvet Komutanlıkları

Hava Taburları 1932 yılında Hava Alaylarına, Hava Alayları da 1939 yılında Hava Tugayları'na dönüştürülmüştür. 1943 yılında tümen seviyesine çıkarılan tugaylar, 1962 yılında kolordu seviyesinde birer komutanlık olarak kurulmuştur. 1nci Taktik Hava Kuvvet Komutanlığı Karargahı Eskişehir'de, 2nci Taktik Hava Kuvvet Komutanlığı Karargahı ise Diyarbakır'dadır.

1nci Taktik Hava Kuvvet Komutanlığı'nın ana bağlıları;

1nci, 4ncü, 6ncı ve 9ncu Ana Jet Üs, 15nci Füze Üs ile 1nci Hava Kontrol Grup Komutanlıklarıdır.

2nci Taktik Hava Kuvvet Komutanlığı'nın ana bağlıları; 5nci, 7nci, 8nci Ana Jet Üs ve 2nci Hava Kontrol Grup Komutanlıklarıdır.

Genel olarak üs, filo ve eşidi seviyede birlik komutanlıkları

The Organizational Structure of the Turkish Air Force, which serves under the Turkish General Staff, is as follows.

Turkish Air Force Command HQ.

The Air Forces Staff Chairmanship, which helps the commander in chief fulfil his duties and ensures that the chain of command works in the Turkish Air Force administrative chairmanships, are based in the Turkish Air Force Command HQ. The 10th Tanker Base Command, and 11th and 12th Air Transportation Base Commands are directly connected to Turkish Air Force Command.

1st and 2nd Tactical Air Force Command

Air Battalions turned into Air Regiments in 1932; and Air Regiments were turned into Air Brigades in 1939. The Air Brigades that became Air Divisions in 1943 were reorganized as corps level commands in 1962. The HQ of the 1st Tactical Air Force Command is in Eskişehir and the 2nd Tactical Air Force Command is in Diyarbakır.

The 1st, 4th, 6th and 9th Main Jet Base Commands, 15th Missile Base and 1st Air Control Group Commands

are the main subordinates of the 1st Tactical Air Force Command.

The 5th, 7th and 8th Main Jet Base Commands and 2nd Air Control Group Command are the main subordinates of the 2nd Tactical Air Force Command.

In general, the strike power of the

AIM-120 AMRAAM, AIM-9 Sidewinder ve AGM-88 HARM füzeleriyle silahlandırılmış 151nci Filo'ya ait F-16C Blok 50 uçakları Karadeniz üzerinde görülüyor.

Armed with AIM-120 AMRAAM, AIM-9 Sidewinder and AGM-88 HARM missiles, F-16C Block 50 aircraft of the 151st Squadron fly over the Black Sea.

ve kurum amirlikleri şeklinde teşkilatlanan 1nci ve 2nci Taktik Hava Kuvvet Komutanlıklarının vurucu gücünü; Av, Bombardıman Filoları, gece gündüz her hava şartlarında kullanılabilen Av/Önleme Filoları ve ülkenin hava savunması ile ilgili radar sistemleri oluşturmaktadır.

Hava Eğitim Komutanlığı

17 Eylül 1954 tarihinde Hava Harp Okulu'nun İzmir'e intikali ile Hava Teknik Okullar Komutanlığı'nı da bünyesine alarak Hava Okullar Komutanlığı (Gaziemir/İzmir) teşkil edilmiştir. 30 Ağustos 1956'da ise Hava Eğitim Komutanlığı ismini almıştır. 20 Temmuz 1967'de Hava Harp Okulu'nun Yeşilköy'e intikali ve 10 Ekim 1968'de Eğitim Komutanlığı Karargahı'nın Güzelyalı'ya intikali sonucu, 1969'da Gaziemir'de Hava Teknik Okullar Komutanlığı ikinci kez kurulmuştur. 1999 yılında Hava Teknik Okullar Komutanlığı'nın adı Hava Sınıf Okulları ve Teknik Eğitim Merkezi Komutanlığı olarak değişmiştir.

Kolordu seviyesinde olan Hava Eğitim Komutanlığı Karargahı İzmir'dedir.

Bu komutanlık, Türk Hava Kuvvetleri'nin bütün görevleri için gereken personel eğitimini en üst seviyede sağlayacak ve hareket görevlerini yerine getirecek şekilde okul, üs, filo ve eşidi seviyede birlik komutanlıkları ve kurum amirliklerinden oluşmaktadır.

1st and 2nd Tactical Air Force Commands, which contain bases, squadrons and equivalent unit commands in their bodily structure, originates from the fighter and bomber SQs, all-weather day and night flight capable fighter/interceptor SQs and radar systems, the core elements of air defence.

Air Training Command

After the move of the Air Force Academy to İzmir on September 17th, 1954, Air Schools Command was established with the inclusion of Air Technical Schools Command under its bodily structure. It was renamed Air Training Command on August 30th, 1956. The Air Force Academy moved to Yeşilköy, Istanbul on July 20th, 1967. The following year, in October 1968, Air Training Command moved to Güzelyalı, İzmir. As a result of these separations, Air Technical Schools Command was re-established in 1969 in Gaziemir, İzmir, and its name was changed to Air Branch Schools and Technical Training Centre Command in 1999.

The HQ of Air Training Command, which is a corps level unit, is now located in İzmir. This command is made up of schools, bases, squadrons and equivalent units, which can fulfil operational missions and personnel training directed to all the Turkish Air Force's duties on a high level.

Hava Eğitim Komutanlığı'nın ana bağılıları; 2nci Ana Jet Üs Uçuş Eğitim Merkez Komutanlığı ve 3ncü Ana Jet Üs ile Hava Harp Okulu, Hava Sınıf Okulları ve Teknik Eğitim Merkezi Komutanlığı, Hava Lisan Okulu ve Hava Er Eğitim Tuğay Komutanlığı'dır.

Hava Lojistik Komutanlığı

Kolordu seviyesinde olan Hava Lojistik Komutanlığı'nın Karargahı Etimesgut/Ankara'da bulunmakta olup, 3 Nisan 1989 tarihinde faaliyete geçirilmiştir.

Bu komutanlık; Türk Hava Kuvvetleri'nin ikmal, bakım, ulaştırma, istihkam ve diğer lojistik faaliyetlerinin yerine getirilmesi, Hava Kuvvetleri tarafından kullanılan bütün silah sistemlerinin idame işletme ihtiyaçlarının hesaplanması, temin edilmesi, faal tutulması, alt yapı ve tesis ihtiyaçlarının karşılanması sağlayacak şekilde karargah başkanlık, daire başkanlığı, ikmal bakım merkezlerinden oluşmaktadır.

Hava Lojistik Komutanlığı'nın ana bağılıları; 1nci, 2nci ve 3ncü Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlıkları ile Hava Müze Komutanlığı'dır.

Hava Kuvvetlerinde Lojistik Teşkilatlanma

Hava Kuvvetlerinin lojistik sisteminin organizasyonu ve modernize edilmesi çalışmalarına 1970'li yıllarda başlanılmıştır. 1970-1980 yılları arasında Hava İkmal Merkez Komutanlıkları (HİBM) ana depo ve Fabrika Seviyesi Bakım (FAS-BAT) faaliyetlerini yürüten ana unsur olarak geliştirilmiş, ana depolarda bilgisayar (IBM-370) destekli malzeme yönetimi, ihtiyaçların tespiti ve tedarik makamlarına aktarılması, tesellüm edilen malzemelerin birliklere dağıtımı ile malzeme onarım ihtiyaçlarının planlanması faaliyetleri yürütülmüş-

F-4E/2020 Modernizasyon Programı Eskişehir'deki 1nci Hava İkmal Bakım Merkezi'nde gerçekleştirildi.

F-4E/2020 Modernization Programme has been carried out at the 1st Air Supply and Maintenance Centre, situated in Eskişehir.

Operational on April 3rd, 1989.

This command assumes the responsibilities of supply, maintenance, transportation, combat engineering and fulfilling other concerning activities; procurement, combat readiness, preservation and the operational needs of weapon systems used by the Turkish Air Force; and the provision of infrastructural and facilitation needs. The organizational structure of this command is made up of an HQ, administrative chairmanship and Air Supply and Maintenance Centre (ASMC) Commands.

The 1st, 2nd and 3rd ASMC Commands and Air Museum Command are the main subordinates of Air Logistics Command.

Logistic Organization in Turkish Air Force

The logistic system organization and its modernization studies in the Turkish Air Force started in the 1970s. Between the 1970s and 1980s, ASMC Commands were formed as basic elements, conducting main depot and factory level maintenance and repair (FLMR) activities. Computer based supply management activities, activities determining the needs and their transmission to concerned offices of procurement, activities

TCN-235-100 uçağı Kayseri'de bulunan 2nci Hava İkmal Bakım Merkezi'nde bakım sırasında görülmekte.

Factory level maintenance and modification activities for the TCN-235-100M have been carried out at 2nd Air Supply and Maintenance Centre, located in Kayseri.

tür. Fabrika seviyesinde ise bakım, onarım, tadilat, revizyon ve kalibre kabiliyetleri kazanılmış, Hava Kuvvetleri Komutanlığı Lojistik Başkanlığı bünyesindeki Daire Başkanları ile merkezi fon, tedarik, malzeme, sistem ve teknik yönetim fonksiyonlarının ilk uygulamalarına başlanmış, birlik ikmal ve bakım faaliyetlerinin standardizasyonu ve kabiliyetleri geliştirilerek, katalog bilgileri mikro fiş ortamında yaygın olarak kullanılabilir hale gelmiştir. Bu dönem ile bakım sahasında teknolojik kabiliyetler süratle kazanılmaya başlanmış ve dışa bağımlılık önemli ölçüde azalmıştır.

Envantere giren modern silah sistemleri, teknolojik gelişmeler, katalog bilgilerinin güncelleştirilmesinde yaşanan sıkıntılar, malzeme envanterinin merkezi olarak görülebilmesi, ihtiyaçlarının tek noktadan belirlenememesi, fabrika seviyesi bakım faaliyetleri için gerekli eğitim, tezgah, teçhizat ve alt yapının yetersiz olması gibi nedenlerle 1982 yılında bir proje başlatılarak, malzeme yönetiminde bugün lojistik sistemimizin temelini teşkil eden İhtiyaçlar ve Dağıtım Sistemi (İDS) ile merkezi malzeme yönetim konseptine geçilmiş, malzeme envanteri gerçek zamanlı olarak görülebilir, katalog yönetim bilgileri tek noktadan güncelleştirilebilir, tedarik, tamir ve imal ihtiyaçları geçmiş kullanım ve gelecek dönem kullanım bilgileri esas alınarak merkezi olarak hesaplanabilir, birlik ihtiyaçları ise önceden tahmin edilerek malzeme dağıtımı otomatik olarak gerçekleştirilebilir hale gelmiştir. Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlıklarına modern tezgah, teçhizat, tezgah ve eğitimler ile yeni kabiliyetler kazandırılmış, üretim kapasiteleri artırılmış, Fabrika Yönetimi Geliştirme Sistemi (FYGS) sayesinde bilgisayar destekli üretim planlaması ve yönetimi yapılabilir duruma ulaşılmış, fabrika ve birlik seviyesi bakım faaliyetlerinde teknik yeterlilik, iş standartları,

1nci Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlığı F-5 2000 modernizasyonuna 28 Mayıs 1999 tarihinde başlamıştır.

The 1st Air Supply and Maintenance Centre Command started the F-5 2000 modernization on May 28, 1999.

of distribution of supplies to units and supply repair planning activities were conducted in the main depots. Maintenance, repair, alterations, revisions and calibrating capabilities were acquired on a factory level, and the first applications of the functions of technical management, system, supply, procurement and central funding began. Catalogue data became widely used in a micro-receipt environment through developing unit supplies and the standardization of maintenance activities and capabilities. In this period, technological capabilities in the maintenance fields were gained rapidly, and foreign dependence decreased in large amounts.

With the Needs and Distribution System (NDS), which forms the basis of today's logistic system in supply management, the Central Supply Management concept was realized. The supply inventory became viewable in real time. Updating catalogue management information from one centre became operative. Procurement, repair, and production needs became centrally determinable by using past consumption rates and future planning as a basic guide. Moreover, automation in the supply distribution system became applicable following the start of a project for reasons of insufficiency of infrastructure, equipment, montage flat and training, necessary for factory level maintenance activities; and, of problems in updating catalogue information, technologic changes and modern weapon systems that had entered into the inventory.

1939 yılında Kayseri Tayyare Fabrikası'nda Bristol Blenheim uçağı bakım görüyor.

A Bristol Blenheim aircraft is seen here at the Kayseri Aircraft Factory during maintenance.

ASMC Commands were provided with modern montage flats, equipment, necessary training and production capacities were increased. Computer based production planning and management capabilities were gained with the help of Development

kalite güvencesi gibi kavramlar yerleştirilmiştir. 1989 yılında Hava Lojistik Komutanlığı'nın kurulması ile merkezi sistem, malzeme, katalog, fon ile tedarik ve kontrat yönetim fonksiyonları tesis edilmiş Silah Sistem Sorumluluğu konsepti oluşturulmuş ve Teknik Yönetim sorumluluğu Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlıklarına verilmiştir.

Oluşturulan yeni yapı sayesinde; 1990-2000 yılları arasında, envanterimize KC-135R, F-16, TCN-235, MRK, RAPCON gibi birçok ileri teknoloji ürünü savunma sistemleri girmesine ve yurt dışı bağımlılığın devam etmesine karşın, savunma sistemi faaliyet oranları yükseltilmiş, idame/işletme maliyetleri kontrol altına alınmış, tedarik ve kontrat yönetim faaliyetleri etkinleştirilmiş, birlik seviyesi idame-işletme faaliyetleri yönlendirilebilir ve denetlenebilir hale gelinmiş, bakım mühendisliğinden geliştirme ve entegrasyon mühendisliği seviyesine gelinmiş, özgün sistem tasarımına yönelik çalışmalar başlatılmış, Hava Kuvvetleri'nin harbe hazırlık oranı emniyetli ve etkin olarak kuvvet standartlarının üzerinde sürekli olarak tutulmuş, bugüne kadar yaşanan gerginlik ve kriz dönemlerinde kesintisiz destek verilmiş, muhtemel bir hareket ortamında ise mevcut hareket planları çerçevesinde gerekli lojistik desteği sürekli sağlayacak tedbirler alınmıştır.

Yukarıda açıklanan bilgiler kapsamında, bugün Hava Kuvvetlerinin lojistik sistem ve teşkilat yapısı dikkate alındığında; lojistik sisteminin temel unsurları olan merkezi planlama, kontrol ve koordinasyonu sağlayan birim Hava Kuvvetleri Lojistik Başkanlığı, envanterdeki silah sistemlerinin idame işletmesine yönelik silah sistem sorumluluğunu sistem, malzeme ve fon yönetimi açısından üstlenen ve tamamıyla icrai faaliyetleri yürüten birim Hava Lojistik Komutanlığı, bu sistemlerin uçuş emniyeti ve riskleri açısından teknik yönetim sorumluluğunu üstlenen birim ise Hava İkmal ve Bakım Merkezi Komutanlıklarıdır. Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlıkları, ayrıca anılan sistemlerin fabrika seviyesi bakımları, tadilatı, ünite bakım, onarım, revizyon, test ve kalibreleri ile yedek parça ve yer destek teçhizatı imali gibi teknoloji onarım merkezi faaliyetlerini de yürütmektedir.

3nü Ana Jet Üs Komutanlığı'na ait AN/MPN-14K RAPCON mobil radar yaklaşma kontrol sistemi görülmekte.

AN/MPN-14K RAPCON mobile radar of the 3rd Main Jet Base Command.

system for Factory Administration. Terms such as technical adequacy work standards, quality reliability in the factory and unit level maintenance activities were given priority. With the establishment of Air Logistics Command in 1989, the functions of the central system, supplies, catalogue and procurements through fund and contract management were facilitated. The concept of Weapon Systems Responsibility was formed, and the responsibility of technical management was given to ASMC Commands.

With the help of the new structure, although high technology defence and weapon systems, such as KC-135R, F-16, TCN-235 and RAPCON, entered into the inventory and dependence on foreign procurement continued, the rate of defence system activities increased; constancy/operational costs were taken under control; a transition was made from the maintenance engineering level to the developmental and integration engineering level; studies directed to unique system envisaging were started; the combat readiness rate of the Turkish Air Force was preserved efficiently and safely above force standards; and uninterrupted support was provided in every crisis or tension period up until now. Moreover, measures that will provide constant logistic support within the framework of present operation plans were taken.

Within the scope of the information given above, considering the organizational structure and logistic system of the Turkish Air Force today, the Turkish Air Force Logistic Chairmanship provides central planning, control and coordination as basic elements. Air Logistic Command is the unit that assumes the responsibility of weapons systems in the inventory concerning their permanency and operability from the system, supplies and fund management points of view. Furthermore, ASMC Command assumes the responsibility of technical management in flight safety and the operational risks of these systems. Besides this, ASMC Command also conducts central activities, such as the production of spare parts and ground support equipment; and the testing, calibrating, revision, repair, unit level maintenance

Bütün bu gelişmeler sonrasında bugüne gelindiğinde; süratli hareket kabiliyetine ve elastikiyet özelliğine sahip güçlü bir hava kuvvetinin varlığı, askeri lojistik içinde hava kuvvetleri lojistiğini, kendine özgü ve başlı başına ayrı bir faaliyet sahası olarak ortaya çıkardığından dolayı, Hava Kuvvetlerinde barışta, gerginlik döneminde ve savaşta ihtiyaç duyulan kuvvetin oluşturulması ve idame işletmesinde; her türlü değişime ayak uydurabilecek, sürekli hizmet verebilecek, basit, etkin, ekonomik, emniyetli ve sürekli olarak kendini yenileyebilen bir lojistik sistemin oluşturulması çerçevesinde yeniden yapılandırma projesi oluşturulmuştur.

Bu proje ile Vizyon-2025 esas alınarak; askeri bünye içerisinde kullanılan mal ve hizmetlerden dışarıdan temin edilebileceklerin hareket ihtiyacı ve maliyet etkinliği belirlenerek maliyet etkin bir yapıya geçiş sağlanacak, küçülerek etkinleştirilecek, iş yükü, iş gücü dengesi kurularak daha planlı bir ekonomik yapı sağlanacak ve önümüzdeki 10 yıl içerisinde hava kuvvetlerine kazandırılacak olan 4ncü jenerasyonu (havadan ihbar kontrol uçağı, müşterek taarruz uçağı ve geleceğin büyük uçağı) içerecek teşkilat alt yapısı oluşturulacaktır.

nance, alteration and factory level maintenance of subject systems.

After all the developments the Turkish Air Force has been through, because the presence of a powerful Air Force with rapid manoeuvrability and elasticity puts the Air Force logistics concept forth as a separate activity field in military logistics, a restructuring project which can serve constantly and adapt to innovations in forming and managing an Air Force during crisis time when needed has been prepared within the framework of constituting a logistics system which is plain, effective, economical and adaptable.

With this project, Vision-2025 is taken into consideration as the principle concept. Vision-2025 foresees the transition to a financially effective structure, reduced in number but more effective, a more planned economic structure balancing manpower and works to do and an organizational infrastructure containing 4th generation weapon systems (AWACS, JSF, and FLA expected to enter into the Air Forces' inventory in next decade).

Karadeniz'in muhafızları olan 152nci Filo'ya ait F-16C uçakları kol uçuşu sırasında görülüyor.

The 152nd Squadron F-16C Fighting Falcons, responsible for security over the Black Sea, flying in wing formation.

Eğitim ve Öğretim Kurumları

Training and Education Organizations

Havacılık ve Uzay Teknolojileri Enstitüsü (HUTEN)

11 Mayıs 2000 tarihinde TBMM'de kabul edilerek yürürlüğe giren 4566 sayılı Harp Okulları Kanunu ile harp okulları bünyesinde lisansüstü eğitim amacıyla enstitü kurulması mümkün hale gelmiştir.

Yüksek teknolojiyi üreten ve kullanan daha çok bilgili ve deneyimli insan gücüne olan ihtiyacın artarak devam edeceği değerlendirilmesinde doğrultusunda teknoloji ile iç içe yaşayan ve gittikçe daralan kısıtlı kaynakları etkin ve verimli bir şekilde kullanarak, geleceğe dönük vizyon geliştirme ve yeni teknolojiler kazanma gayreti içinde olan Türk Hava Kuvvetleri'nde belirtilen bu ihtiyacın karşılanması ve eğitim kaynaklarının çeşitlendirilerek zenginleştirilmesi amacıyla Hava Harp Okulu (HHO) bünyesinde Havacılık ve Uzay Teknolojileri Enstitüsü (HUTEN) teşkil edilmiş, 17 Ağustos 2001 tarihinde açılışı yapılmış ve 01 Ekim 2001 tarihinde eğitim-öğretime başlamıştır.

HUTEN'de HHO lisans bölümlerinin devamı olarak;

- Havacılık Mühendisliği,
- Elektronik Mühendisliği,
- Bilgisayar Mühendisliği,
- Endüstri Mühendisliği,

olmak üzere dört ana bilim dalında yüksek lisans eğitimi verilmektedir.

2003-2004 Eğitim-Öğretim yılından itibaren yüksek lisans eğitiminin yanı sıra doktora eğitimi de vermeye başlanacaktır.

Buna göre anılan idari karar ve yasal düzenlemeler paralelinde son yıllarda kendi nam ve hesabına lisans üstü eğitim yapan personel sayısında önemli bir artış kaydedilmiştir.

Aviation and Space Technologies Institution (ASTI)

With the Law of Military Academies no. 4566, which took effect on May 11th, 2000 in the TGNA, it became possible to form institutions under the command of military academies for MS studies.

Formed with the recognition of the need for more knowledgeable and experienced personnel that can produce and use high technology, ASTI was created in the Air Force Academy. Efforts to develop new visions and acquire new technologies, making use of the limited resources and capabilities, began on August 17th, 2001, and academic studies commenced on October 1st, 2001.

In ASTI, courses are given in four main branches:

- Aviation Engineering,
- Electronic Engineering,
- Computer Engineering, and
- Industrial Engineering,

following the graduate programme given in the Air Force Academy.

In academic year 2003–2004, Ph.D. courses are to be provided in addition to the MS programme.

As a result of these administrative decisions and legal arrangements, in the past few years there has been a significant increase in the number of personnel that have attended graduate studies through their own choice and for their own benefit.

Officers from combatant branches, who are eligible to become commanding officers in the upper levels of the Turkish Air Force between 2020 and 2025, are sent to ASTI, METU, ITU, Bosphorus and Ye-

2020-2025 yıllarında HvKK'nın komuta kademesine gelebilecek muharip sınıf personel, Subay Mesleki Gelişim sistemine uygun olarak, yurt içinde HUTEN, ODTÜ, İTÜ, Boğaziçi ve Yeditepe Üniversitelerine, yurt dışına ise AFIT ve PG'ye yüksek lisans eğitimine gönderilmektedir. Aynı zamanda anılan personel, yüksek lisans eğitimini tamamlamalarından sonra Hava Harp Akademisi'ne giderek Kurmay Subay da olabileceklerdir.

Halihazırda toplam 120 personel HvKK nam ve hesabına Yüksek Lisans öğrenimlerine devam etmektedir.

Hava Astsubay Meslek Yüksek Okulu (Hv.Astsb.MYO) Teşkil edilmesi.

Astsubayların eğitim seviyelerinin yükseltilmesi, mezun olmadan önce temel İngilizce bilgisine sahip olmaları ve astsubay eğitim sisteminin üniversite eğitimine entegrasyonun sağlanması amacıyla, Genelkurmay Başkanlığı koordinatörlüğünde, Kuvvet Komutanlıkları ve JGnK bünyesinde Astsubay Meslek Yüksek Okulları (MYO) kurulması çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmış olup, Eylül 2003 tarihinden itibaren faaliyete geçirilecektir.

Kuvvet Komutanlıkları ve JGnK tarafından Astsubay MYO'larının teşkilat ve kadroları oluşturulmuş ve Genel Kurmay Başkanlığı tarafından onaylanmıştır. Halen inşaat faaliyetleri ile mefruşat ihtiyaçlarının karşılanması faaliyetleri devam etmektedir. Eğitim programları oluşturulmuş ve eğitimlerin denkliği konusundaki çalışmalar YÖK ile koordineli olarak sürdürülmektedir.

Personel Başkanlığı tarafından Astsubay MYO'da görev yapacak İngilizce Öğretmenlerinin teşkilata uygun atamaları yapılmıştır.

Astsubay MYO kanunu çıkmış, Astsubay MYO yönetmeliği ise Başbakanlık onayı alınması aşamasındadır.

Günümüzde Hava Harp Okulu'nda 4 yıllık lisans düzeyinde eğitim ve öğretim yapılmakta olup, uygulanan program çağın gereksinimlerine cevap verecek düzeydedir.

Today, the Air Force Academy provides four years of training and education at undergraduate level. Its curriculum is responsive to contemporary requirements.

ditepe Universities in Turkey and to AFIT in the United States to make studies of PG and MS appropriate to the officer development system. At the same time, subject personnel have the chance to study in the Air Force War College and become staff officers following their completion of MS studies.

Currently, a total of 120 personnel attend graduate studies in the name of the Turkish Air Force.

Establishment of the NCO Occupational High School

Works and preparations have been largely completed regarding the establishment of NCO Occupational High Schools under the Force Commands and Gendarmerie General Command, in coordination with the Chief of General Staff. These schools, which were established to increase the educational level of NCOs, providing them with a basic knowledge of the English language prior to graduation and integrating the NCO Education system into university education, will be actively involved in education from September 2003.

Works regarding the organizational structures and the staffing of the NCO Occupational High Schools were completed by the Force Commands and Gendarmerie General Command, and approved by the Chief of General Staff. Construction works and necessary tasks to meet the furnishing requirements still continue. Education programmes have also been developed, and works regarding their uniformity with the rest of the higher education system still continue in coordination with the Higher Education Council.

English Language Teachers to be employed at the NCO Occupational High Schools have been appointed by the Head of Personnel.

The NCO Occupational High School Law has been approved and is currently in effect, while the relevant statutes are in the process of approval at the Prime Ministry.

Hava Harp Okulu'nda gerçekleşen Sancak Töreni'nden bir enstantane.

The Standard Ceremony at the Air Force Academy.

Erbaş ve Erlere Yetenek Kazandırma Kursları.

TSK bünyesinde vatani görevlerini yapmakta olan erbaş ve erlere, aldıkları askeri eğitimlere ilave olarak sivil yaşamda da kullanabilecekleri bir yetenek kazandırılması ve bu sayede ülke kalkınmasına katkıda bulunulması yönünde Şubat 2000 ayında Genelkurmay Başkanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında bir protokol imzalanmıştır.

Protokol kapsamında, bünyesinde erbaş ve er bulunan Hava Birlik ve Kurumlarına 24 Mart 2000 tarihinde konu ile ilgili uygulama emri gönderilmiştir.

Bugüne kadar, HvKK birliklerinde Yetenek Kazandırma Kursları'na 7574 er katılmış, 5890 er kursu başarı ile tamamlayarak yeni bir meslek kazanmışlardır. Okuma Yazma Eğitimi'ne 3055 er katılmış, 2121 er okuma yazma öğrenmiştir. Bahse konu kurslar devam etmektedir.

İcra edilen erbaş ve erlere Yetenek Kazandırma Kursları'nın uygulama alanının genişletilmesine yönelik; Genelkurmay Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile müşterek olarak 08 Ekim 2001 tarihinde yeni bir protokol hazırlanmıştır.

Protokol ile "Modern Tarım ve Hayvancılık Kursları" da yetenek kazandırma kursları kapsamına ilave edilmiştir. İlgili konu HvKK birliklerinde 15 Kasım 2001 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Erbaş ve erlere Yetenek Kazandırma Kursları'na ait üçer aylık dönem raporları Genelkurmay Başkanlığına gönderilmektedir.

Anadolu Kartalı Eğitimi

Türk Silahlı Kuvvetleri, teknolojiye yaşanan gelişmeleri çok yakından takip ederek alt yapı, silah modernizasyonu ve en önemlisi eğitime büyük önem vermiştir. Bunlara son yıllarda yaşanan Bosna-Hersek ve Kosova Harekatları, iç güvenlik harekatı ile iştirak edilen uluslararası eğitim ve tatbikatlarda kazanılan prestij ve tecrübeleri de ekleyerek müs-

Hava Harp Okulu öğrencileri mezuniyet töreni sırasında görülmüyorlar.

Air Force Academy cadets during their graduation ceremony.

Skill Courses to the Enlisted

A protocol between the Ministry of National Education (MNE) and the TGS was signed in February 2000 with the aim of furnishing enlisted personnel who fulfil their compulsory military service with a variety of skills that will be beneficial in their civilian lives, in addition to their military training, within the scope of

contributing to the country's financial development.

As part of the subject protocol, an application order concerning the issue was sent to each and every Turkish Air Force unit where enlisted men are on active duty on March 24th, 2000.

A total of 5.890 enlisted personnel out of 7.574 who attended these courses have successfully finished training, and have gained a new occupation. Some 3.055 enlisted personnel have attended literacy courses and 2.121 have learned to read and write. The subject courses are still in progress.

To expand the application fields of the skill courses given to the enlisted personnel, a joint protocol between the TGS, the MNE and the Ministry of Agriculture and Village Affairs was prepared on October 8th, 2001.

Within this protocol, "Modern Agriculture and Cattle Rearing" have been included in the list of courses given. The concerning application order has been in effect and implemented in Turkish Air Force units since November 15th, 2001.

Quarterly reports concerning the courses given to the enlisted are sent to the TGS.

Anatolian Eagle Training

The TAF have given great importance to weapon modernization by following the technological developments in the field and, most of all, to training. The TAF has carried out Anatolian Eagle Training, in which the experiences and prestige acquired from international exercises, such as Bosnia-Herzegovina and Ko-

Hava Harp Okulu öğrencileri bir ders sırasında görülmüyorlar.

Air Force Academy cadets during a classroom session.

takil ve müşterek eğitim konseptine sadık kalınarak ilk olarak 18-29 Haziran 2001 tarihinde Türkiye-ABD ve İsrail'in Uçak, Helikopter, SAM ve mobil sistemlerinin katılımı ile Anadolu Kartalı Eğitimi'ni icra etmiştir.

Anadolu Kartalı Eğitimi HvKK Harekat Başkanlığı'nın planlama, koordine ve icra sorumluluğunda 2002 yılından itibaren ortalama yılda üç periyot olarak gerçekleştirilecektir. Eğitim Tesisleri Konya'da konuşlu olup beş adet bina-dan oluşmaktadır. Harekat Merkezi'nde bulunan ACMI sistemi vasıtasıyla havadaki tüm uçaklar ve pod takabilen helikopterler yer ve pozisyon olarak gerçek zamanlı görüntülenebilmekte, yaptıkları Hava-Hava ve Hava-Yer atışları simüle olarak anında izlenebilmektedir. Eğitim bölgesinde bulunan EHTES (Elektronik Harp Test ve Eğitim Sahası) sahasında SA-6, SA-8, HAWK ve ZSU 23-4 tehditlerinin angajeleri, yer radarı ve AWACS iz aktarımı ile Konya atış sahasında yapılan atışlar yine bu merkezde izlenebilmekte, uçuş sonu gerçeğe yakın değerlendirme yapılabilmektedir.

Anadolu Kartalı Tatbikatı kapsamında uçuş sonrası değerlendirme faaliyetleri debriefing salonunda gerçekleştirilmektedir.

In the context of the Anatolian Eagle Exercise realistic post flight evaluations are made in the debriefing hall.

sovo and the Internal Security Operation, have been displayed, with the participation of planes, helicopters, SAMs and Mobil Systems from Turkey, the United States and Israel, for the first time between June 18th and 29th, 2001.

Anatolian Eagle Training is to be carried out an average of three times a year in the planning, coordination and performance responsibilities of the Turkish Air Force Operations Chairmanship as of 2002. The training facilities are located in Konya and are composed of five buildings.

All aircraft fitted with pods can be seen simultaneously via the ACMI system installed in the Ops Centre, as well as all use of weapons, AA and AS. Engagements of SA-6, SA-8, HAWK and ZSU-23-4 threats in the EWTF (Electronic Warfare Testing Field) area, transmissions via Ground radar AWACS planes and use of weapons at the Konya shooting range can be monitored from the centre, and realistic post flight evaluations can be made.

F-16C uçağının sağ kanat ucuna monte edilmiş EHUD III ACMI podu görülmekte.

An EHUD III ACMI pod can be seen here on the right wingtip of this F-16C.

Modernizasyon Projeleri Modernization Projects

HvKK gelecekte kendisine verilecek görevleri başarıyla yerine getirebilmek amacıyla güçlü ve modern bir kuvvet yapısını muhafaza etmek için önemli projelere imza atmaktadır. Bu kapsamda yürütülen ve hedeflenen önemli projelerden bazıları şunlardır.

Havadan İhbar ve Kontrol (HİK) Uçağı Tedariki

Türkiye'nin alçak irtifa radar zafiyetini gidermek ve erken ihbar ve hava savunmasının geliştirilmesini hedef alan proje kapsamında 4 (+2 opsiyon) adet Havadan İhbar ve Kontrol uçağı tedarikine karar verilmiştir. Körfez, Kosova ve Afganistan Harekatlarında önemli rol oynayan bu tür uçaklar çok geniş ve dağlık bir coğrafyaya sahip Türkiye için kuvvet çarpanı niteliğindedir. SSM koordinatörlüğünde yürütülen projenin Boeing firması ile olan sözleşmesi 4 Haziran 2003 tarihinde imzalanmış olup, sözleşmenin, Haziran 2003 ayı içerisinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından ilk ödemenin yapılması ile sözleşme faaliyetleri Temmuz 2003 ayı içerisinde başlayacaktır. Projenin 2009 yılına kadar tamamlanması planlanmaktadır.

JSF (Joint Strike Fighter) Projesi

HvKK envanterindeki muharip uçaklar 2015 yılından itibaren ekonomik ömürlerini tamamlamaya başla-

The Turkish Air Force is preparing significant projects to preserve the structure of a modern force and to successfully accomplish the missions it may be given in the future.

Airborne Warning and Control (AWACS) Aircraft Procurement

As part of the project to develop the early warning and air defence systems to help improve Turkey's low altitude radar capability, it was decided to acquire four (plus two optional) Airborne Warning and Control (AWACS) aircraft. These planes, which played important roles in the Gulf War and in operations in Kosovo and Afghanistan, will be extremely crucial for Turkey's powers and capabilities since the country has a wide and mountainous geography. Within the scope of this project, conducted in coordination with the Undersecretariat of Defence Industries, a contract with Boeing was signed on June 4th, 2003, and

came into effect the same month. Following the fist payment by The Undersecretariat of Defence Industries, contract activities started in July 2003. The project is expected to conclude in 2009.

Türk Hava Kuvvetleri'nin HİK ihtiyacı kapsamında Boeing/Northrop Grumman tarafından önerilen B737-700 MESA çözümü seçilmiştir.

The B737-700 MESA solution proposed by Boeing/Northrop Grumman team was selected for the Turkish Air Force's AEW&C requirement.

Joint Strike Fighter (JSF) Project

The fighter planes in the Turkish Air Force inventory will come to the end of their economic life as of 2015. It has be-

caktır. Bu uçakları 21nci yüzyılın teknolojik şartlarında yenileyebilmek ve aynı zamanda da yerli savunma sanayinin gelecek 30-40 yıla imzasını atacak bir projede yer almasını sağlamak üzere ABD tarafından yürütülen JSF projesine katılım kararı alınmıştır.

Proje üç safhadan meydana gelmektedir. Birinci safhası olan Konsept Demonstrasyon Safhasına (CDP) Ana Katılımcı statüsünde katılım gerçekleştirilmiş olup bu safha 26 Ekim 2001 de Lockheed Martin firmasının Ana Yüklenici Firma olarak seçilmesi ile sona ermiştir. İkinci safhası olan Sistem Geliştirme ve Demonstrasyon (SDD) safhasına Türkiye 11 Temmuz 2002 tarihinde imzaladığı MOU ile 3 ncü seviyeden iştirak etmiştir.

Proje kapsamında HvKK, kullanım ve teknolojik ömürleri 2010'lu yıllarda dolacak olan mevcut muharip uçakların bir kısmını yenileyecektir.

F-4 ve F-5 Uçaklarının Modernizasyonu

F-4E uçaklarının hizmet ömürlerinin uzatılması ve geliştirilmiş aviyonik sistemlerle donatılarak modern av-bombardıman uçağı kabiliyetlerine kavuşturulması için başlatılan proje kapsamında uçakların bir kısmı İsrail'de IAI tesislerinde, diğer kısmı ise HvKK 1 nci Hava İkmal ve Bakım Merkezi Komutanlığı (1nci HİBM)'nda modernize edilecektir. Halen 30 uçağın modernizasyonu tamamlanmış olup iki ayrı filoda uçuşa verilmiştir. Projenin 2003 yılında tamamlanması planlanmıştır.

NF/F-5 A/B uçakları ise hareket kabiliyetlerini artırmak ve F-16 öncesi harbe hazırlık jet eğitim uçağı gereksinimini karşılamak amacıyla yapısal ve aviyonik modernizasyona tabi tutulmaktadır. Proje IAI-1nci HİBM işbirliğiyle 1nci HİBM tesislerinde gerçekleştirilmekte olup 2005 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Teslim alınan uçaklar 2002 ilkbaharından itibaren filoda uçuşa verilmiştir.

Türkiye F-35 JSF'nin Sistem Geliştirme ve Demonstrasyon Fazı çalışmalarına IIIncü seviye üzerinden katılacak.

Turkey participates in the F-35 JSF System Development and Demonstration Phase studies as a Level III participant.

en decided to participate in the JSF project being conducted by the United States in order to make an investment in domestic defence industry in which the next 30 or 40 years can be shaped, and to renew the aircraft with 21st Century technology.

The project is made up of three phases. The Concept Demonstration Phase (CDP),

was realized at the status of Main Participant with the selection of Lockheed Martin as Main Contractor on October 26th, 2001.

Turkey is involved in the second phase of the project of System Development and Demonstration (SDD), participating in the third level after signing the MoU on July 11th, 2002.

Within the scope of this project, The Turkish Air Forces will renew some of her fighter aircraft, which will reach the end of their technological life spans and effective service periods in the 2010s.

Modernization of F-4 and F-5 Aircraft

As part of the project launched to enable F-4s to serve as Fighter/Bombers by equipping them with advanced avionics systems and prolonging their service life, some of the aircraft will be modernized at the Israeli Aerospace Industries (IAI) facilities in Israel and some in Turkish Air Force 1st ASMC Command. The modernization of 30 aircraft has been completed and they have entered into service in two separate squadrons. The project is to finish in 2003.

Also, NF/F-5 A/B aircraft have been subjected to structural and avionics modernization in order to increase their manoeuvring capability and to meet the need for a jet trainer of combat readiness prior to F-16 training. The project has been realized in both IAI facilities and in 1st ASMC Command, and is to be completed in 2005.

The aircraft that have already been received have been part of the fleet since the Spring of 2002.

F-5 2000 modernizasyon projesi kapsamında toplam 48 uçağın gövde ve aviyonik sistemleri modernize edilmektedir.

Under the F-5 2000 modernization project, structural and avionics systems of 48 aircraft are being modernized.

Başlangıç/Temel Eğitim Uçağı

Tedariki

HvKK'nın jet pilot eğitimi halen başlangıç, temel ve tekmül uçuş eğitim safhaları olarak sırasıyla SF-260D, T-37C ve T-38A uçakları ile gerçekleştirilmektedir. Pilotaj eğitiminin günümüz teknolojisine uygun daha çağdaş koşullarda uygulanabilmesi için başlangıç ve temel uçuş eğitimlerinin birleştirilerek tek tip bir uçakla yapılması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda kullanım ömürleri dolan T-37 uçaklarının yeni bir Başlangıç/Temel Eğitim Uçağı ile yenilenmesi planlanmaktadır.

Uçak alternatiflerini ve maliyet-etkinlik analizlerini yapabilmek amacıyla çeşitli firmalardan brifingler alınmıştır. Projenin SSM koordinatörlüğünde Teklife Çağrı Dosyası (RfP-Request For Proposal) hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Orta ve Uzun Menzilli Hava Savunma

Füze Tedariki

Türkiye'nin hava ve füze savunma kabiliyetini geliştirmek üzere orta ve uzun menzilli hav savunma füze tedariki planlanmaktadır. Bu kapsamda ABD'den IHAWK Orta Menzilli Hava Savunma Füze sistemi tedarik edilmekte olup projenin 2005-2007 yılları arasında tamamlanması planlanmaktadır.

Uzun menzilli hava savunma füze tedariki için ise alternatif sistemler üzerine incelemeler devam etmektedir.

Geleceğin Büyük Uçağı (FLA)

Projesi

Proje, yaşanan ulaştırma uçaklarının yenilenerek 2010'lu yıllardaki nakliye uçağı gereksiniminin karşılanması amacıyla başlatılmıştır. Türkiye, Almanya, Belçika, Fransa, İngiltere, İspanya ve İtalya'nın ortaklaşa yürüttüğü projede üretim Airbus Military (AM) tarafından gerçekleştirilecektir. Toplam 180 adet 'A400M' uçağının üretilmesi planlanan proje kapsamında Türkiye 10 uçak tedarik edecektir. TAI, AM firmasına ortak olup, Türkiye'nin uçak ihtiyacı oranında iş payı alacaktır.

Türkiye FLA projesi kapsamında 10 adet A400M uçağı tedarik edecektir.

As part of the FLA project Turkey will acquire 10 A400M aircraft.

Procurement of Beginner/Basic Flight Training Aircraft

Jet pilot training in the Turkish Air Force is carried out in three phases, beginner, basic and advanced, using, in order, SF-260Ds, T-37Cs and T-38As. It was decided to conduct the beginner and basic phases of pilot training in a combined form with one aircraft in order to give flight training in contemporary conditions appropriate to today's technology. As part of this plan, T-37 aircraft that have not yet reached the end of their service period are to be replaced with a new Beginner/Basic Training Aircraft.

Briefings have been received from various companies on cost-effectiveness analyses and assessments regarding the aircraft alternatives. Studies for the preparation of the RfP continue under the supervision of the Undersecretariat of Defence Industries.

Middle and Long Range Air Defence Missile Procurement

It is planned to acquire middle- and long-range air defence missiles in order to improve the air and missile defence capability of Turkey.

Procurement of the I-HAWK Medium Range Air Defence Missile from the United States is in progress and is planned for completion between 2005 and 2007.

Inspections into alternative systems concerning the procurement of long-range air defence missiles have been continuing.

Future Large Aircraft (FLA)

Project

This project was begun to meet the need of a transportation aircraft for the 2000s through the renewal of older planes. Production will be realized by the Airbus Military (AM) in a project being conducted by Turkey, Germany, Belgium, France, England, Spain and Italy in a joint venture. Production of 180 A400M aircraft is planned in this project, of which Turkey will acquire 10. TAI is going to be the Partner Company with AM and will contribute to production as much as Turkey's purchase rate.

C-130E Hercules Uçağı Aviyonik Modernizasyonu

Modernizasyon ile C-130E uçaklarına uluslararası uçuşlarda belirlenen standartlara uygun, bağımsız seyrüsefer, radar ve kontrol sistemleri takılması planlanmaktadır. Proje Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın modernizasyon konusunda kazanmış olduğu kabiliyetler de dikkate alınarak, yerli sanayii kuruluşlarından seçilecek ana yüklenici firma ile yurtiçinde gerçekleştirilecektir. Yurt dışından yapılacak teknoloji transferi ile 2nci Hava İkmal ve Bakım Komutanlığınca gerçekleştirilecek modernizasyonun 2002-2005 yılları arasında tamamlanması planlanmaktadır.

Hassas GÜdümlü Stand-Off Mühimmat (HGSM) Tedariki

Günümüz hareketlerinin en önemli gereksinimlerinden biri de hassas angajman, asgari çevresel hasar ve bekadır. Bu nedenle HvKK çeşitli tip ve menzilde hassas güdümlü mühimmat tedariki planlanmaktadır. Söz konusu mühimmat, hassas güdümlü sayesinde hedefe atılacak mühimmat miktarını azaltacak, vuruş hassasiyetini artıracaktır. Ayrıca, düşman hava savunma silahlarının menzili dışından atılacağından dost uçakların kayıplarını azaltarak bekayı artıracaktır.

Proje kapsamında bu tür mühimmatların milli imkanlarla üretilmesi/geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Uzaktan ve Refakatte Elektronik Harp Karıştırma Sistemleri (SOJ-ESJ) Projeleri

Körfez, Yugoslavya ve Kosova Harekatları taarruz kollarının hedef bölgelerine girerken bekalarının artırılması için düşman erken ihbar kontrol radarları ve hava savunma füze radarlarının karıştırılmasının zorunluluğunu ortaya koymuştur.

Bu nedenle; düşman erken ihbar, haberleşme imkanlarının ve düşman silahlarının etkisi altına girmeden uzaktan

C-130E Aviyonik Modernizasyon Projesi kapsamında 7 adet C-130E uçağı 2nci Hava İkmal Bakım Merkezi'nde modernize edilecektir.

During the C-130 avionics modernization 7 C-130E Hercules will be modernize at the 2nd Air Supply and Maintenance Centre.

Avionics Modernization of C-130E Hercules

C-130E Hercules aircraft are planned to be equipped with independent navigation, radar and control systems, appropriate to the standards of international flights within the scope of their modernization. Taking into account the capabilities gained by Turkish Air Forces Command, the main contractor of the project will be

chosen from local industrial firms, who will carry out the project in Turkey. The modernization process, which will be realized by 2nd ASMC Command through technology transfer, is planned to finish sometime before the end of 2005.

Precision Guided Stand-Off Ammo Procurement

In-depth engagement, minimum environmental damage and survival are the requirements of today's operations. For this reason, the Turkish Air Force plans to acquire sensitive guided ammo of various types and ranges. This ammo will reduce the quantity of ammo wasted and increase accuracy. Since the launch will take place some distance away from the enemy's air defence weapon range, it will reduce the percentage of friendly casualties and increase the percentage of permanency. It is aimed to produce and develop the ammo with local companies.

Remote and Companion Electronic Warfare Jamming Systems (SOJ-ESJ) Projects

The Gulf War and the Yugoslavia and Kosovo operations highlighted the need to be able to jam enemy air defence missile radars and early warning and control radars, in order to increase the permanency of allied attack units when entering target zones.

For that reason, it is planned to provide the Turkish Air Force with Electronic Warfare capabilities directed to fool or jam the enemy early warning and communication systems from a distance. These projects, composed of capabilities

Kanat altında Popeye stand-off füzesi ve data link podu taşıyan bir F-4E 2020 Phantom uçağı görülmekte.

An F-4E 2020 Phantom is shown here carrying a Popeye I stand-off missile and data link pod.

karıştırılması veya aldatılmasına yönelik Elektronik Harp kabiliyetlerinin HvKK'na kazandırılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda belirlenmiş ve birbirini destekleyen kabiliyetlerden oluşan projelerin 2003-2010 dönemi içerisinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Uzay Faaliyetleri

Başlangıçta basit keşif uyduları ve haberleşme uydularının kullanımı ile yalnız süper güçler için bir prestij/caydırıcılık unsuru olan uzay faaliyetleri, günümüzde ülkelerin ekonomik ve askeri imkanları açısından hayati bir önem kazanmıştır. Geliştirilen "Aerospace" konsepti ile, 20 nci yüzyıl sonlarında hava savunması uzay kabiliyetleri ile birlikte ele alınmaya başlanmış ve böylece, uzay geleceğin hareket ortamı ve harbin dördüncü boyutu olarak nitelendirilmiştir.

Bu nedenle, "Aerospace", Hava Kuvvetlerinin faaliyet göstereceği tek ve kesiksiz bir ortam olarak algılanmış ve TSK'nın 21 nci yüzyılda, dünyadaki uygulamalardan da yararlanarak, bir uzay teşkilatı oluşturması, askeri uzay faaliyetlerinin tek elden ve doktrini gereği HvKK tarafından geliştirilmesi, diğer kuvvetlerin ihtiyaçlarını da dikkate alarak, etkin ve ekonomik bir Hava-Uzay Kuvveti yapısına sahip olunması yönünde çalışmalar başlatılmıştır. Bu doğrultuda, askeri uzay faaliyetleri kapsamında gelecekte sahip olunması gereken mimari üzerine konsept düzeyinde çalışmalara hız verilmiş ve öncelikle ihtiyaçların belirlenmesi ve fizibilite araştırmaları için Uzay ArGe projesi başlatılmıştır.

Ayrıca, Bakanlar Kurulu kararı gereği HvKK, sivil uzay çalışmalarının koordine sorumluluğunu da üstlenmiş ve bu kapsamda Türk Uzay Kurumu'nun kurulması ve Türkiye'nin Milli Uzay Politikası'nın Oluşturulması çalışmalarını, ilgili tüm çevrelerle yakın koordinasyon içerisinde başlatmıştır.

Türk Hava Kuvvetleri hava/uzay kuvveti olma doğrultusunda ilk adımları atmıştır.

The Turkish Air Force is determined to extend its capabilities from air to aerospace power.

predetermined and supporting each other, are to be completed between 2003 and 2010.

Space Activities

Space activities, which were initially only prestige/deterrent projects for superpowers, have now become crucially important in terms of a country's economic and military capabilities. With the development of the Aerospace concept in the late 20th Century, air defence has increasingly been considered together with space capability, and space has been defined as the operation medium and fourth dimension in combat.

Therefore, "Aerospace" is perceived as a single and continuous environment in which the Air Forces will pursue its activities. In line with this, studies have begun in the Turkish Armed Forces to create a space agency, making use of the state-of-the-art applications in the world of the 21st Century, which will be developed by the Turkish Air Forces and help carry out military space activities through a single agency, which will be structured to be an effective and economic Air-Space Force that also addresses the needs of

other forces. For this purpose, conceptual studies regarding the architecture required for the future were initiated, and the Space Research and Development Project, which will help determine needs and conduct feasibility analysis, was started.

In compliance with the decision of the Council of Ministers, Turkish Air Force Command took over the responsibility of coordinating non-military space studies, and started studies for the establishment of the Turkish Space Institution and the development of Turkey's National Space Policies, in close coordination with all the parties involved in these issues.

